

Biblioteca Centrală
Regională
Hirsova

Din „Cartea albă” de Al. Roșetti
De amicitia de Mihail Gheorghiu
Arta lui Lovinescu de I. Negolțescu

Proletari din toate țările, uniți-vă!

LUCEAFĂRUL

SĂPTĂMINAL AL UNIUNII SCRITORILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA
ANUL X — Nr. 47 (291) ● Redactor-șef EUGEN BARBU ● Sămbătă 25 NOIEMBRIE 1967

LEBACI MIHAIL: Sărbătoarea recoltei

Artă
provincială
romană
(sec. I e.n.)

SĂPTĂMINA

PREFACERI CONTEMPORANE

Momentele deosebite din viața unui popor implică în mod necesar o perioadă în care cuceririle anterioare se cristalizează configurând astfel în viitor importanța reală a evenimentului respectiv.

După două decenii de existență a României ca stat socialist, independent, creator al propriului său destin, o perspectivă amplă se deschide în urmă. O construcție de dimensiuni epice se vede prin timp înălțându-se continuu prin efortul laborios al unor generații însuflețite de exemplul viu al Partidului. Toate cuceririle noastre din ultimii ani și-au aflat în el o călăuză înțeleaptă, un îndrumător ale cărui sfaturi au dat roade, îmbogățind mereu sensurile vieții noastre contemporane.

Faptele sînt cunoscute, ele se află sub ochii noștri, îndemnându-ne parcă a confrunța aspirațiile din totdeauna ale poporului nostru cu împlinirea lor în tumultul lumii noastre contemporane. Liberă, independentă, desăvîrșind continuu un edificiu care împlinește năzuințe îndelungate, țara noastră se bucură în exterior de o stimă mereu crescîndă. Aspirațiile spre pace și liniște ale poporului nostru se împletesc astfel armonios cu efortul său constructiv, de ridicare și perfecționare

a unei vieți noi, care să îmbrățișeze deopotrivă sectoarele activității sale materiale și spirituale.

Confirmate de practica zilnică hotărîrilor Partidului nostru, aduc o contribuție esențială la acest proces de perfecționare continuă. Recentele documente supuse dezbaterii publice au relevat încăodată faptul că în centrul preocupărilor noastre de partid și de stat se află grija pentru ridicarea continuă a nivelului de trai al oamenilor muncii, prin măsuri care să influențeze în mod pozitiv procesul de producție și repartiție. De aceea apropiata Conferință Națională a partidului nostru este așteptată de către noi cu un interes deosebit ea întru chipînd evenimentul de seamă merit să consacre o nouă fază în dezvoltarea societății noastre. O largă dezbateră publică, propuneri și sugestii numeroase, reflectate de paginile ziarelor cotidiene, au arătat ecoul de care se bucură documentele de partid în rîndul maselor largi. Este acesta un indiciu în plus al participării poporului nostru la toate acțiunile menite a contribui la înflorirea destinului său. În mijlocul bogătelor prefaceri ce animă societatea contemporană.

L.

ION BĂNUȚĂ

Panorama făurarului

Bate fierul cît e cald,
hate-n marea de smarald.
Bate-n grîul din strămoși,
hate-n ochii ei frumoși.
Bate-n cer, în căldarim,
hate-n neștiut țărîm.
Bate, flurare-n noi,
hate-n aur și-n noroi!

Panorama căutării

Caut drumul diavolesc, —
dau de cin călugăresc.
Caut drumul de alun, —
dau de un mareu nebun.
Caut drumul dinspre Nord, —
dau de ghiță și fiord.
Caut drumul dinspre Sud, —
dau de verde și de crud.
Caut drumu-n Răsărit, —
dau de dor, de om venid.
Caut drumul în Apus, —
dau de dus și de nedus.

Panorama pantofilor de rogoz

Tu călci pe val în pantofi de rogoz,
de trandafir lungă pămînt și vînt,
și călci pe drumuri de incert cuvînt
pe vînt de argint și cămăruș.

Tu călci pe drumuri dintre fier și lîm,
mrează aței lungă șoa de cor,
și n-au mai fost pe-aci așa mulieri
ca tine-n neștiutul gol fugid...

Panorama ciudatului sunet

O frunză, — veșnic sunet în brațe de copac
numai poetul trece prin născociri de ac.
Făclia, — sunet roșu în falduri de stindard
în omul dinspre mine mistere albe ard.
Butoiul — veche farsă din mod de Diogene
un sunet între doage păun cu negre pene.

DISTINGUO

BAUDELAIRE În literatura română

(III)

Se produce însă un fapt nou care abate aproape douăzeci de ani atenția istorico-literară de la traduceri, anulindu-le însemnătatea datelor de apariție. Poeții noi dinaintea și după 1910, simbolizîți ieșiți de sub autoritatea fie a lui Macdonaldski, fie a lui Densușeanu, citeșc în original pe Baudelaire. Cum pînă la ei nici un poet mai de seamă de la noi nu-l cunoscuse decît prin intermediari (traducători sau discipoli francezi lirici), contactul nemijlocit năște imitația, legitimează reminiscența și, în două cazuri fericite, dă loc la fecunde asimilări. Cit privește imitația și reminiscența, asemenea urme de cult baudelairean, fie unori chiar în opere de real

talent, sînt evidente la poeții noi dintre 1908 și 1914. Alitudinile lirice, metafore și adesea versuri necontraversabile trec din Les Fleurs du Mal în poeziile „splendidei generații”, cum singuri își spuneau Ion Minulescu, N. Davidescu, Al. T. Stamatiad, Eug. Ștefănescu-Est etc. Dar faptul capital, care distragă cu totul atenția istorico-literară de la traduceri, este asimilarea substanței marelui poet francez prin T. Argeze și G. Bacovia. Amîndoi aceștia preiau în tinerețe unele motive lirice caracteristice baudelairene, pentru ca la maturitate să se declare personalități originale.

Deplin format în 1916, cînd i se lipărește volumul Plumb, G. Bacovia evocase descompuneri de cadavre, scene funerare, obsesii, degradări și agonii ale materiei, ceruri vinete și joase, aproape terestre, plaj murdare, pufrede și regresiv istorice; gemuse înăbușit sub un spleen urban fără deschideri, deși provincial, a cărui incenșare (circiuma, bordelul, muzica militară de duminică, goarna cazărilor mărghinose sau cite-un vals de pian deznădăjduitor de romantic și demodat) a agravat, universalizînd-o ca metaforă obsedantă a „plumbului” existenței; în sfîrșit, chiar ajungînd să concentreze un astfel de material liric în capodopere certe, el folosise unele motive baudelairene ușor de identificat și mai cu seamă disociate antinomia fundamentală a maestrului francez, materie-spirit, cultivînd exclusiv formele decadente ale materiei. Fiind și numai așa un poet autentic, Bacovia își deslușise neîntîrziat însă unicitatea: declinul materiei, nerăscumpărat în spirit ca la Baudelaire, atrage dimpotrivă și declinul spiritului, funcțiile conștiinței trăgîndu-i-se în fiziologie, în senzație și instinct, în simple automatisme de viață, care se dispensează de expresia construită și se satisface în inarticulabil, în gemete, exclamații, anamatoape și repetiții. El este astfel, din cîți cunoaștem, singurul poet al demiterii din conștiință și al aspirației, sub nivelul fiziologic, la inerția și muțenia minerală.

Pînă în 1916, Tudor Argeze era, după un scurt preluu macedonian, autorul ciclului de poezii Așteaptă negre, care circula intens, printre novatorii cealului, în copie manuscrisă și din care tinerii recitau indeosebi Litanii. Aceasta conținea un lirism sumbru, dezvoltat din contemplarea necrofiliă a cadavrului iubiței; pîrul, „plantă de infern”, răscolul gurii vinete și alte amănunte de senzațional poate voit trimiteau la sorgintea lor incheșionabilă, care se afla în Les Fleurs du Mal. Dar T. Argeze, în scurt timp, avea să cuprîndă, spre deosebire de Bacovia, experiența întreaagă a complexului de antinomie baudelairene, asimîndu-și miezul lor patetic. El nu va disjunge ca Bacovia materia de spirit, ca să cultive numai unul, oricare ar fi acesta, dintre termenii opoziției. Percepția coruptibilității materiei și a elevației spirituale, cu tot ceea ce deriva din ambii ei termeni ca forme depressive și exultante ale limitării și ale infinitului, sau ale piericinii și ale eternității, este la el fapt liric indisociabil. Și marele poet se și declara ca atare din chiar laza asimilării baudelaire-ianismului.

VLADIMIR STREINU

